

Svensk modernism.

Gunnar Ekelöf, redaktör för tidskriften *Spektrum*, publicerade för någon tids sedan på samma tidskrifts förlag en läckert utstyrd diktsamling vid namn *sent på jorden* — inga versaler förekommer i volymen, och även skiljetecknen är sparsamt företrädade. Häftet innehåller modernistisk lyrik som frapperar med sin formella radikalism; i det hänseendet står denna vers ytterst till vänster av allt det som skrivits i Sverige. Ett par av samlingens dikter, speciellt en bit "denaturerad prosa", för t.o.m. osökt tanken till Gunnar Björling, och längre i den vägen kan man väl knappast gå. Men Björling debuterade som bekant redan 1922!

Hur man än tittar på den ekelöfska versen — och kälkborgarna kommer visst att glo på den med stora ögon — gör den dock ett positivt intryck; helt självständig är den unge mannen ej, och ordstöpningen ger ej alltid koncisa, rätt-på-pricken resultat, men där finns i varje fall en vilja, en djärvhet till något nytt, och en hand som förmår skänka denna vilja en konstnärligt vårdad form. Det ligger kanske just en hinna av esteteri mellan Ekelöf och detta bitvis, med tankens undermedvetna associationer och tingens övertoner exponerade liv; här saknas ej så sällan den skallösa fräschör som i värsta fall gör av Björlings ord- och bokstavsexperiment åtminstone färska köttbullar, ogräddade men lökdof-tande — Ekelöf verkar förnämare, men hans försök att i några av dikterna upp-reta kraften är ej riktigt övertygande. Kvällen och natten skänker honom de bästa fynden, blottar en poetisk känsla, ej ringare för den skull att den klär sig i absurda former:

"natten faller sakta utan vingar
fåglarna slocknar i luften
vingarna faller till marken
tystnaden öppnar vinden och vingarna
tystnar
stenarna sluter sig
blommorna slocknar sakta
vinden tystnar i natten och stenarna sluta-
tar —".

Vad har en dylik, exentrisk dikt för en mening? Kanske bara den, att den brytande diverse lagar och uppmjukande åtskilliga paragrafer också trots sin esteticim är revolutionär till sitt väsen: förstår gammal och förbereder nytt — visserligen blott i ordens värld, men den nya människan behöver också nya ord. Som ett ditåt pekande tecken är Ekelöfs diktsamling värd att noteras, och det är särskilt hälsosamt att den utkommit just i Sverige, där formalismen har gamla anor och fädernas spår bildar den breda väg längs vilken största delen av litteraturen traskar i vanans takt.